

KIADÓ HIVATAL:

Belliczey-ut 4 szám
hova a előfizetési pénzek,
hirdetések és minden a ki-
adóhivatalt érdeklő közle-
mények küldendők.

Nyitott ében egy sor
közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutanyo-
sron vétetnek fel.

SZARVASILAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 frt. — krt
Félévre . 2 frt. 50 kr
Negyedévre 1 frt. 25 kr

SZERKESZTŐSEG

Belliczey-ut 4. szám
hova a lap szellemi rész
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok nem
vátanak visz

Hivatalos közlemények.

Hirdetmény.

A szegedi cs. és kir. 2ik számú ló avató
bizottság folyó hó 21én délelőtti 8—11 óráig
Szarvason a Farkas vendéglő udvarán a had-
sereg részére lovakat fog vásárolni.

Szarvason, 1899. márcz. 18

Az előjárók nevében

DANCS,
elsőjegyző.2 kpb.
1899 sz.

Hirdetmény

Az 1868 évi VI t. cz. 6 § értelmében
újonnan alakítandó aradi kereskedelmi és ipar
kamara tagjai sorába. Békésvármegye részéről és
pedig:

1 a gyulai alkerületből a hová tartoznak
Gyulaváros, a gyulai, békési és szeghalmi já-
rási községek 2 kereskedő és 2 iparos rendes,
továbbá 2 kereskedő és 2 iparos póttag

2 a csabai alkerületből, a hovátartoznak
a csabai, gyomai, szarvasi és orosházi járáso-
k községei 3 kereskedő és iparos rendes továbbá 3
kereskedő és 3 iparos póttaglevén választandó
ezen külltagok választása az 1899 évi márcz.
29 ik (huszonkilencz) napján dél
előtt 9 óráig délután 6 óráig, ugy Gyulán mint
Csabán a városházán működő választási bizot-
ság előtt fog megtartatni.

DANCS,
elsőjegyző.

Kóros tünetek.

Sokat halljuk emlegetni az emberek sülye-
dését és önkénytelenül is kényszerítve vagyunk
arra, hogy gondolkozzunk fölőtte, vajjon csak
ugyan olyan ijeszítő-e a mai állapotok és ha
igen mi ezeknek az okai s mi az orvosága?
Mert a bajt csupán észre venni, sóhajtozni s
alaptalanul reménykedni még nem elég, rá kell
mutatnunk a bajra s biztos kézzel hozzáfogni
az orvosláshoz; ez az a mivel segíthetünk.

Minden kornak, minden időnek megvoltak
a maga ferdeségei, hiányai s így nagyon ter-
mészetes, hogy korunknak is megvannak. Sok-
kal komolyabbak, semhogy egyszerű szánako-
zással el lehetne siklani felettük, azzal vigasz-
talva magunkat. Se baj, majd másképp lesz
minden. Más idők: más emberek.

Mi a baj tehát?

A társadalom beteg nagyon beteg; hal-
doklik lassan, cserdesen, különösen azon része
melyet léleknek neveznek. Mi baja, mi okozta
betegségét? Éhalál fenyegeti. A legborzasztóbb
halál, mely lassan öl, de biztosan. A léleknek
nincs mit feldolgoznia táplálék hiányában ön-
magát emészti fel.

S kit kárhoztassunk ezért?

A korszellemet, mely annyira önző, rideg és
sivár, hogy míg a testet helyembe, bársonyba ta-
kargatja s a táplálásra szolgáló eledelék sulya
alatt összerokad a terített asztal, addig a lelket
magára hagyja kinlódni éltlen, szomjan s didereg-
ni rongyaiban. De hát kik alkotják a korszel-
lemet? Mi magunk. Kik hát a baj okozói? Mi
magunk és pedig nem is egy ketten, hanem vala-
mennyen. Mikor tehát az emberek sülyedésén

kétségbeesünk, hirtsünk első sorban saját fo-
jünkre bűnbánólag hamut és vizsgáljuk meg,
vajjon hozzájárultunk-e csak egy hajszálalival
is az állapotok jóra fordításához. A mai kór
emberei önmagukkal vannak elfoglalva és
csak nagyon kevésnek marad ideje az
emberek millióinak sorsa felett elmélkedni s
e kevesek közt is igen kevés azoknak a szá-
na kik az állapotokon segíteni igyekeznek.

Büszkéek vagyunk korunkra: hisz ez a
kór a haladás korszaka! Igen, büszkéek lehe-
tünk, azaz hogy lehetnünk, ha a haladás össz
hangzatos és teljes oldalú volna. De míg egy-
felől haladás más felől maradás korszaka biz
ez, csak valljuk be őszintén.

Ki ne vette volna észre s kit nem döbben-
tettek meg azon kóros tünetek, a melyek a ha-
ladás eme korszakában lépten nyomon fel-fel
ütik fejüket? Itt egy apja haragjától remegő gyer-
mek, ott egy fásult keblű, csalódott szívű ifju,
amott egy már sir felé hajlott öreg ember
emeli fel kezét kislelkűen önmaga ellen; sik-
kastás, csalás, mérgezés napirenden vannak,
és mindezeknek többnyire mi az oka? A lélek
betegsége.

Haladunk, nem haladunk, de rohanunk
hanyat-homlok, nem törődve egymással, elgázol-
va egyik a másikat, ösztönöz, hajt bennünket
az érdek, a mulékony földi javak birhatása
utáni vágy. És rohanásukban, lázas sietségünk
ben nem engedünk magunknak pillanatnyi
megállapodást sem, nem veszünk időt magunk-
nak arra, hogy lelkünkkel is törődjünk. De hát
minek is, hiszen abból semmi hasznunk nincsen

TÁRBUZA

A caruse anyja.

Sziacilliai történet. Irta: Erminio Franchi.

— Anyám, éhes vagyok — nyögte a fiu.
— Tudom, tudom De hát mitadjak neked, Ge-
summaria, ha semmim sincs, ha senki sem akar va-
lamit adni.

— De én éhes vagyok anyám!
— Madonna santa, mit tegyek?
És bár tudta, hogy már egyszer, kétszer, tizszer,
huszor hasztalan keresett, mégis újra kutatott egy da-
rabka kenyér, egy falat polenta után.

De semmi, semmi és — lopni? Isten bocsássa
meg lünnét, lopna is, nem a maga számára, nem mit
törődöt ő magával; akár éhen hal akár másként, az rá
nézve közömbös volt, nem jobb ma mint holnap. Ha-
nem ő, ő, fia, gyermeke büszkesége, egyetlen boldogsá-
ga, ő ne haljon meg.

Lopni? De kitől? A hol senkinek sincs semmije
hol mindenütt ugyanaz a rettenetes, szörnyű nyomor, hol
mindeki koldul éheznek és fáznak.

Semmi, semmi sincs. Csak egy kis gabona, a
mit az uraság vetőmagnak adott és — hogy az Isten
ezért is verje — azt is megmörgezte.* Ebből sem ad-
hatott a fiának. . . De mégsem, nem és gyermekét ma-
gához ragadta s szorongatta, csókolgatta és forró köny-
yei keserűen, égetően futottak le arcán.

— Várj, várj, — suttogá — talán apa hoz vala-
mit. Talán adott neki valamit az uraság, talán mégsem
*) A szicilliai „urak“ megmérgezik a vetőmagot rézgálic-
czal, hogy meg ne egyék hanem igazán vetésre használják.

hagy éhen veszni bennünket! Es magához szoritotta
gyermekét, még gyöngédebben, még nagyobb szeret-
tettel, mintha soha sem akarná magától elengedni.

Es jött a apa.

Tekintete nyugtalan volt s nemakart feleségének
a szemébe nézni, De nevetett.

— Itt van, — mondá, s egy mozdulattal ledobta
a zsákok válláról. Jól lakkhattok belőle. Egyetek.

Es előszedett belőle mindent.

De az asszony szó nélkül állt ott; kezeit némán
összefonva, nézte mindazt, amit férje a zsákból ki-
szedett.

Egy kenyér, liszt söt szalonna, minden.

— Istenem, istenem, honnan vetted ezt? — kérði
az asszony.

— No kérdezz sokat. Egyél. — Es a gyermek
hozzásimult az anyjához és így szólt: Éhezem.

De az asszony ott állt s szörnyű gondolat ciká-
zott át agyán.

— Tonio, — mondá ismételve s kezét nehezen
tette rá vállaira.

Most már szemtől szembe kellett vele néznie,
tekintete azonban zavart, nyugtalan, bűnös volt.

— Ne nyulj abhoz a kenyérhez! — kiáltá az
anya s visszatartotta fiát. Előbb tudni akarom, honnan
való. Mit tettél Tonio? Te tétél valamit, mert az
uraság nem adott neked pénzt.

— Nohát nem gyilkoltam meg senkit és nem is
loptam meg senkit, hanem becsületes uton szereztem,
— mondá. — Es itt van, itt van minden. Egy két
hónapig el lehet belőle élni, ha . . . ha . . . ketten
vagyunk.

— Ketten! — kiáltott fel az asszony. — Tehát
mégis! — Es nevetett, nevetett, vadul, élesen, úgy
hogy ez a nevetés áthatotta férjének s gyermekének
az agyvelejét. — Tehát mégis te, te eladad a husodat
a véredet, te . . . oh, oh, oh! — és lehanyatlott a
székre és keservesen sirva eltakarta arcát a kezével.
Aztán felugrott.

Nem, — mondá. — Itt van, itt! — és vissza-
gyömöszölte a kenyeret, a lisztet, a szalonnát, minden
a zsákba és visszatolta a pénzt is elszörnyűködve,
utálattal annak érintésétől. Itt van, vadd, vissza, inkább
sejít kezemmel ölöm meg, mintsem hogy egész étetőre
nyomorékká tegyem.

A férfi azonban csak vállát vonogatta.

— A mi megtörtént, megtörtént; a férfi szavát
tartja; azt hiszem, ismered engem. Es Giuffri holnap
eljön érte.

— Holnap! — kiáltott fel az asszony. — Nem
én nem adom oda. Ó épp úgy az én gyermekem,
mint a tied.

— Anyám, — suttogta a fiu ismét, — éhezem.
Adj, adj valamit enni.

— Hallgas, Janto, kérlek, hallgas — és sirva
ráborult gyermekére. Nincs semmim. Tudod, hogy
nincs semmim.

— Ott, — dadogta a fiu, — ott olyan sok van
Es kicsi, gyöngy, reszkető kezével rámutatott a
zsákra.

— Nem, nem, azt nem! — Az a te véred. A te
véred, melyet atyád eladott!

Tonio ismét vállat vont és füttyörészve elment.

— Te még? — kiáltá az asszony utána.

és ki dolgozik most haszon, vagy annak legálább kilátása nélkül

Még jól megy dolgunk, eszünkbe sem jut, hogy lelkünk is van; uszunk a földi gyönyörökben és vajjon kinek jutna akkor eszébe arra gondolni, hogy minden a mi földi, csak hiú káprázat, üres ragyogás; minden mulandó csak a lélek, éppen a lélek, ez az elhagyatott, szánalomra méltó felesleges portéka, lényünknek ez isteni része, egyedül csakis ez örök és hogy életünknek csakis azon fáradsága nem vesz fölöslegesen a mi életünk művelésére, nemesítésére fordítottunk. Csak mikor már utólrétek a balsors csapásai, mikor elhagytak az emberek, mikor már nincs mire támaszkodhatnánk, a mi fenn tarthatna bennünket, mint a lélek, annak hite s reménye, csak akkor kezdünk róla tudomást venni s akkor is csak annyit, hogy az sincs már meg, az is elhagyott bennünket. Nincs, mi fölé a világhoz kössön, és a lélek nélküli silány por felemeli kezét önmaga ellen és a hasztalan munkában kimerült testet visszaadja a pornak, a melyből alkotva lett.

Miért találkozunk ma lépten-nyomon oly sok hitvány jellemmel? Mert hiányzik a lélek, mely meggyőzne sokakat arról, hogy csak az az igazi boldogság, amelyhez tisztas, becsületes módon jutottunk.

Mért van oly sok boldogtalan, elégedetlen fásult lelkű s közönyös ember, mért van annyi öngyilkos. Mert mohón, hével erejüket meghaladó erővel fognak hozzá a rohanáshoz és csak mikor már a tömegben vannak, látják, hogy nem elég erősek, nem övék az elsőség, hátrahagyják, eltiporják őket. Fizikai gyengeségükben nincs mellettük az erős támasz, a lélek, mely felelhetné velük gyengeségüket és megmutatná, hogy a boldogulásnak más útja is van, mint az, a melyen a tömeg rohan. Nincs lelkünk, amely erőt adhatna neki a küzdéshez és bizva bizáshoz, amely megtanítá hinni, hogy van felettünk valaki, ki ha csapásokat mér ránk, erőt is ad azoknak elviseléséhez megtanítanak remélni egy jobb jövőben és végre, mely megtanítá szeretni embertársait, hogy ha már magáért nem küzdhet, küzdjön hozzátartozóiért, embertársaiért és még így is lehet boldog.

Üres hiúság, gőg, nagyravágyás, hitelenség és a legnagyobb fokú erkölcsi gyávaság, ezek korunknak alapvonásai. Nagy a lelki sötétség. De a sötétség mögött ott rejtőznek már a szikrák, amelyeket csak lángra kell lobbintani,

hogy ismét fényes és ragyogó legyen minden. E szikrák az ártatlan, tiszta gyermeki lelkek, a jövő emberei. Ne panaszkodjunk, ne só hajtozzunk tehát, mert ez nagyon is kicsinyes és csakis gyengéknek való eljárás, hanem igyekezzünk változtatni a dolgokon, fogjunk hozzá a szikrák lánglobbantásához. A mult mögöttünk van, de a jövő még miénk és tőlünk függ a jövő neizdedék boldogsága va boldogtalansága.

Nincs még miért kétségbeesünk, hiszen vannak a lelketlen emberek közt lelkesekek is, akik bizva Istenükben és erejükben, szemük előtt fogják tartani, hogy

— Segítsünk magunkon és úgy Isten sem fog elhagyni bennünket.

Bár napunk messze van még már látni véljük a hajnal hasadtát és hisszük, meg vagyunk győződve róla, hogy a jövő század eleje nem fog e századvég sötétségében találni mert his nem semmisült meg nem tűnt el végleg világitó napunk. Ott rejtőzik az az anyák szívében, az iskolák belsejében, szóval a nevelésben.

Márczius 15.

Mi, akik olyan kor gyermekei vagyunk, a melyben mindenki erkölcsileg szabad folyást engedhet akaratának nem is tudjuk eléggé meggondolni, hogy milyen nyomasztó érzést lehet azt tudnunk, hogy nem vagyunk szabadok hogy nem tehetjük azt, amit erkölcsileg véve megtehetnénk. Mi, akik már megszoktuk lelkünk szabad repülését, az akaratunk szerinti cselekvést csak azt tudjuk, hogy milyen fájó érzés lehetne ezekről lemondani, eme természetadta jogainkat másnak alárendelni, de azt nem hogy milyen sorvasztó fájdalom az, ha lelkünk és estünk a ezen beléje öntött tulajdonságait magunknak kell csirájukban elfojtani, ha azt, a mit agyunk gondol és szívünk érez, kimondani, amire akaratunk serkent cselekednünk nem szabad.

Vannak emberek, akik akaratukat másnak alárendelni, testükkel és lelkükkel való rendelkezést másnak átengedni képesek, de ez csak azon elenyésző csekélysege az ember nemnek, akiknél a test uralkodik a lelken, ahol a természet vágyakat nem alkotott s akiknél az érzést és gondolkodást egy más, kívülről eső személynek kell pótolnia. Ezeknél a békó élet feltétele.

Másként volt azokkal, akiknek a lelkük magasabba vágott, akiknek a bilincseket teher volt viselni, s iszonyuan sajgott a seb, ha lelkük szárnyait nyesegették. Ezek voltak a nép milliói.

Szómoru, sötét éj borult az emberiségre.

Mindenki érezte, hogy beteg, hogy kinjai vannak, de nem volt orvosság; a mely ezeket meggyógyítsa, nem akadt senki, aki az emberiséget ezen nyomorult sötétségből ki vezesse, vagy ha akadt is, ezt a merészségét keserűen megfizette.

Századok mentek, századok jöttek és a vak éjbe nem akart egy jótékony fény sugar behatolni.

Végre mégis megviradt! Nyúgaton kezdett hajnalodni és fölkel a legragyogóbb nap, a szabadság napja. A lélek lerázta százados bilincseit. A nép szabad lett. Az elfojtott keserűség fegyvert adott kezébe és a bosszu az elnyomók fejére szállt, vér festett bibort a szabadság, egyenlőség első hajnalára.

A nap egyre magasabban ragyogott az égen, s mind tovább, tovább terjesztette a világosságát, míg egyszer csak hozzánk is elérkezett a fénye. Enyhe, tavaszi nap volt, mely nem perzsel, hanem életre kelté az alvó természetet.

Kigyult az ország szíve, fölébredt a nemzet hosszú, nehéz álmából. Ajkai megnyitá, rajtuk a szó szabad lett, de nem tudott mondani, mint tizenkét pontot, amely felrázta a „Talpra magyar!”-t. Nem is akart ennél többet, örült, hogy beszélni tudott, hogy beszélnie szabad.

Amit a századok megtagadtak, azt megadta, egy nap. A lánczait szétépett nép öröme és lelkesedése leirhatatlan. Mint mikor az ártatlan rab kiszabadult sötét börtönéből, nem gondol a multat, hanem élvezi mohón a világosságot és a szíve repes örömeiben.

Dicső márczius! És ti, dicső ifjak akik halált megvető bátorsággal fölráztátok a sötétségből a nemzetet, megszerezvén nekik a szó szabadságát, a ti nevetek mindig szent lesz előttünk és mindig kegyelettel gondolunk rátok amíg csak magyar él a hazán! Ti adtatok vissza önmagunknak és a hazának. A ti példátokon buzdult fel az ország minden fa akkor, midőn megint sötét fellegek tornyosultak hazánk fölött, hogy vért árán is vissza szerezzék az egyszer megízlelt, de letűnt, boldog szabadságot!

És te nap a népek életében! Szabadság! Áraszd ránk bőséggel sugaraidat: éleszd lelkesedésünk tüzeit, hogy most a s. omoru kor elmúltával, egymással vetélkedve munkálkodunk a haza boldogságán.

Városunk hazafias lakossága, mint máskor, úgy az idén is nagy lelkesedéssel ünnepelte meg márczius 15-ének évfordulóját. Kora reggel lengő nemzeti lobogók hirdették a nevezetes nap felviradását, a fiatalság s különösen a főgymn. tanuló ifjusága nemzeti szintű kokárdákkal, kar- és vállszalagokkal ékesítve járt fel alá az utcákon, a népiskolák tantermeiből hazafias dalok énekése hangzott szerte széjjel s a tanuló sorog áhitattal hallgatta tanítóink ajkairól a nagy nap eseményeinek elbeszélését. Mindenütt ünnepies és lelkes hangulat. Délután 3 órakor a főgymn. önképző „Vajda kör” nyilvános diszülést tartott a főgymn. disztermében amely teljesen megtelt az ünneplő közönséggel. Este

— Persze. — Csak nem fogom ezt végig hallgatni.

— S ezt nem viszed magaddal?

— Nem! S becsapta az ajtót maga mögött.

— Tonio! — kiáltott az asszony utána. — Ez azonban nem hallotta, vagy nem akarta hallani. És egyedül maradt, egyedül a gyermekkel.

Egy pillanatig ott állott, némán, halványan ész nélkül. Aztán hirtelen felregzent.

— Maradj itt! — mondá a gyermeknek. És összehajolva a pénzt s a székot felvéve, ő is elment.

— Anyám! — kiáltá a gyermek utána. — ne vidd el ezt. Adj egy darabkát, éhezem a nyám!

Ő azonban elsielt a nélkül, hogy hallaná, vagy talán, hog ne hallja és lihegve, futva, sirva sietett hozzá, Giuffri Mascaldiboz.

Nem találja. A bányában van. És a teher inog a vállán, liheg huzerolja tovább a bányához.

Ott áll.

— H., Donna Nunciata, — kérdi — mi hozza önt ide?

— Itt hozom önnek ezt és az Isten szent nevében vegye vegye ezt. Én nem adhatom az én Jantomat Nem tehetem! — és reszkető kezekkel nyújtotta oda neki a pénzt.

— Na mondá ismét. — Ez csak 57. Három lira hiányzik.

— Itt van — mondá az asszony. — Tonio ezt vette azért. Elhoztam, vegye, mi nem akarunk semmit.

Ő azonban nevetett.

— Minek nekem az a szalonna? Adják ide a pénzemot s menjenek Isten hírével.

— Nincs, Giuffri, üdvöségemre egyetlen filérem sincs.

— Akkor vigye azt is. És hozza el fiát. Nem ő az első s nem ő lesz az utolsó, aki caruso*) lesz.

— Tehát nem akarja? — kérde az asszony.

— Adják ide a pénzemot, akkor igen.

Az asszony nem szót egy szót sem többé.

Némán, halványan felvette a székot s elindult.

— Halláh! A pénze! — kiáltá utána Giuffri. Az asszony visszatért, elvette a pénzt és ment.

Ment, bágyadtan, inogva, vontatottan. Így érkezett meg konyhájához. Férje megjött.

— Ah. — mondá — te nála voltál?

— Igen.

— No és? — kérde.

— Itt van! — mondá s kezét felemelve, a pénzt férje arcába dobta. Ez félreugrott s a pénz szerte szét gurult a földön.

A férj vad dühében ökölbe szorította a kezét s rá akart rohanni. Az asszony azonban ott állt egyenesen, halványan, szemével megfőkezve őt, úgy hogy ökle lehanyatlott és érthetetlen szavakat mormolva lehajolt, hogy az elszórt pénzt összeszedje.

Vad sietséggel rohant az anya haza. A gyermek megriadva huzódott a falhoz.

— Jöjj! — mondá Jantolnak. — Jöjj, éhes vagy egyél. Oly sok, sok van itt — és a zokogás megtörte hangját és vad szeretettel átkarolta gyermekét és csókolta, csókolta egész a lélegzete fogytáig. Aztán felállt, megszegte a kenyeret, vágott egy darab szalonnát s

*) Caruso-nak hívják azt, aki kénbányában dolgozó bányamunkás. Mindegyik nyomorék és beteg lesz s nyomorulttan pusztul el.

odaadta neki és nézte, mily mohón, milyen kedvvel milyen boldogan evett.

— Jöjj, — mondá azután — jöjj velem, kiülünk a napra.

Es behuzva az ajtót maga után, leült a küszöbre s gyermekét ölébe vette. Aztán elővette az olvasót.

— Imádkozzál! — mondá. — Imádkozzunk együtt. Miatyánk Isten, ki vagy a mennyekben! . . . és imádkoztak, amint az olvasó szemei jöttek. Három négy, öt Ave Mariát és egy Miatyánkot és ismét Avét is újra, újra, egyfolytában.

— Imádkozzál! — mondá. — Még, még — és a fiú imádkozott halkán, egyre halkabban és végre nem imádkozott többé. Elaludt.

Az anya ránézett és könnyei esendően, némán folytak le arcán és forróbb, egyre forróbban imádkozott: „Es bocsásd meg a mi vétkeinket.” És azután hirtelen ráborult gyermekére, aki oly édesen szunyadt ölében, ajkát ajakára nyomta s egy forró, vad csókkal magába szivta a lelkét. Aztán borzongva körülnézett s az olvasót a gyermek nyakába téve, a zsinórt jobban és jobban összehuzta. Rémülten nyitotta fel a gyermek szemeit, teste remegett; görcsösen kapott kezeivel a nyakához, a zsinoghoz, szemei kidülledtek ajkai elkékeltek, sötétek, feketék lettek s aztán fejecskeje lehanyatlott.

Az asszony pedig ott ül némán, esendően és könnyei peregnék. . .

különléte körében vacsorával egybekötött társas összejövetelek voltak, mindenütt lelkesítő beszédekkel és hazafias dalokkal. A „Szabadelvi polgári kör“ nagy számban megjelent tagjaihoz Dr. Salacz Oszkár ügyvéd, Liszka János és Fertig Alajos főgymn. tanárok szoltak nagy lelkesedéssel. Különösen kiváló hatást keltett a főgymn. jelestehetségű tanárának Mocsányi Józsefnek lendületes hazafias költeménye a melyet a szerző nagy lelkesedéssel maga szavalt el a hallgatóság élénk éljenzéssel és tapsal nyilvánította tetszését és köszönetét. Maga a költemény a következő:

Márczius Idusán.
1899. márcz. 15.

Márczius Idusa! fölviradott újra,
Ráhangolva lelkünk sok öröme, létra.
Egyik szemünk könnyez, ha nevet a másik,
Miköz felidézük a nap alkotását:
A szabadság fénye ott pirkad az égen,
De vihar fogamzik az idők méhében.

Hallom, az ujongó tömeg mint kiáltja:
„Nincs többé a saját zsarnoki igába;
Jobbágyról is lehullt a rabiga terhe;
Ósi előjogok széjjel vannak verve.“
De fülembé zúg már Kossuth esztasója:
„Fegyverre férfiak! Deli ifjak lóra!“

Látom a nagy költőt, mily tüzzel szavalja
A lelkes tömegnek: „Talpra magyar! talpra!“
Es látom a bürtönt, csikordul a zára,
Táncos lép ki abból a nép óhajára.
De látom a rónát: nem kalász ringatja,
Elesett honfiak hős vére áztatja.

Látom a fővárost kokárdás díszében,
Ézer meg ezer ajk kiáltja az éjont.
De hallom messziről ágyuk bömbölését,
Puskák ropogását, haldoklók hörgését.
A névtelen hősök, a diéső honvédek,
Ott rohannak, látom, győzni halni készek.

A hazaszeretet száz meg száz esulája
Van-e szép napokból lelkem elé távra,
Magyar, tót és német: mind versenyez abban,
Ki vedi hazáját hívebben, bátrabban.
S miköz a nagy harcok bukás lesz a vége,
Egy egész országnak könny tolu szemébe.

Márczius Idusa! ünnepeljünk újra!
Öröme kevés ok, annál több a bura!
Megapadt a szívben a hazaszerelme,
Testvér iránt testvér gyűlölettel telve.
Nem örül mindenki, ha magyarnak tartják,
Restelli megnyitni magyar szóra ajkát.

Hazánknak polgári; magyar, tót vagy német,
Ezt a szép országot forrón szeressétek!
N: néztek oh ne, kinek mi a nyelve,
Milyen a vallása vagy milyen az elve!
Csak egyet rebejjen mindnyájatok ajka:
„Magyar hazánk éljen! Áldás legyen rajta!“
A „Függetlenség kör“-ben Dr. Havár Gyula ügyvéd, Muravesik József, Pavlenda János, Dankó Soma, Ridegh János tanítók, Zvarinyi János ev. lelkész és Feleki Adolf voltak szónokok. A „Nép-kör“-ben Dankó Soma Szilárd joggyakorló mondott talpraesett tószot, megemlékezőt az 1848-49 év nagyjairól. Az „Iparos ifjuság önképző kör“-ében Ridegh János tanító felolvasást tartott ifj. Salacz Ferencz szolgabíró a királyt éltette, Feleki Adolf az ifjuság önművelődésének szükségességét és hasznát lelkesen fejtegetve az iparos ifjuság egészségére írtive poharát. Az „Iparos-kör“- szintén nagy lelkesedéssel ünnepelt, beszédekben s hazafias dalokban itt sem volt hiány a fiatalok az utczákon fel s alá járkálva több helyen hazafias dalokkal szerenádót adott. Hogy referádánk teljes legyen, meg kell emlékeznünk még az „Ószölői magyar olvasó-kör“- igen sikerült ünnepélyéről is, amely márczius 14-én este a kör helyiségében élénk érdeklődés mellett megtartva. Az ünnepély Brózik Lajos tanító felolvasásával vette kezdetét, mely után a vacsoránál Pavlenda János az ószölők derék tanítója, Zvarinyi János ev. lelkész, Dankó Soma és Csernák János tanítók sikerült lelkesítő beszédek-t mondtak.

Ujdonságok.

— **Személyi hír.** Gróf Csáky Albin országgyűlési képviselőnk f. hó 17-én este gyorsvonattal párnapi tartozkodásra városunkba érkezett.

— **Választás.** A szarvasi önkéntes tűzoltó egyesület, a lemondás folytán üresedésbe jött titkári állásra a folyó hó 12-én tartott közgyűlésen egyhangulag Sziráczy János fiatal ügyvédet választotta meg.

— **Színház.** A szarvasi színházat az őszi szónonra Micseny F. György a kecskeméti színház igazgatója nyerte el.

— **Vasutasok piknikje.** Folyó hó 11-én a vasuti tisztviselők által a Weiczner főlel. vendéglőben rendezett batyubál, minden tekintetben várakozáson felül fényesen sikerült, a szüneti nem akaró jöködv reggeli 7 óráig tartotta együtt az ott levők nagy részét. A siker országlánrészre a négy gazdasszonyok köszönhető, névszerint Biró Sándorné, Guttmann Dávidné, Barna Izsóné, Dely Józsefné urasszonyok. Na de ne csudálkozzunk, hogy olyan jól sikerült a mulatság. Tehetj mert vasuti magyar állam fizetvi.

— **A szénási pusztá eladó!** Orosháza község képviselő testülete Ápril. hó 4-én fog névszerinti szava zással dönteni a Gróf Trauttmansdorff főle Orosházi uradalom megvásárlása ügyében. Ezen időpontig szük séges a községnek tudnia, hogy az érdekelt szomszédos községek lakosai óhajják-e a vételt s jegyzik-e az egyes pusztákat? Biztos értesüléseink szerint a Geron dási, Kaszapori, Apáczai, Csorvási pusztákat és Orosháza alatt fekvő „Bónium“ nevű pusztát Orosháza, BCsaba Gerendás, Csorvás és Tótkomlós lakosai túl jegyezték. Egyedül a szénási pusztá a melyre még a jegyzések folynak. Ez a pusztá úgy közeli fekvése mint földjének kiváló minőségénél fogva újabb aquititúól kínálkozik Szarvas község szorgalmas és takarékos lakosságának, hiszük is, hogy ha az eladási feltételek elfogadhatók lesznek, akkor lakosaink kivoszik részüket ezen szép birtokból. Úgy értosülünk, hogy a venni szándékozók folyó hó 19-én vasárnap d. e. 11 órakor gyűlnek össze a szabadelvi kör helyiségében, hol ugyanakkor megkezdik az aláírást. Az irakozás f. hó 26-ig fog folyni, hogy aztán a jelentkező vevők jegyzéke Orosháza községével az ápril 4-iki gyűlést előzőleg közölhető legyen. A vétel feltételeit a most vasárnap tartandó gyűlésen Dr. Salacz Oszkár ügyvéd fogja ösmertetni.

— **Beküldetett. Nyilatkozás a f. hó 11-én.** A szarvasi Szinkör részvénytársaság tisztelt elöljárósága ezennel már másod ízben nyilvánosan felhívatik, miszerint a mint egy évtized óta húzóda s kellően felszerelendő rendes számadást számvevői vizsgálat alá bocsájtani, azt azonban mindenek előtt a szabályszerűen összehívandó közgyűlés elé terjeszteni anyival inkább ne késsék, minthogy a kérdéses Szinkör, mely legutóbb kétezer forintot meghaladó összegre lett szakértőleg felbecsülve, ismeretlen indokolás hiányában immáron bontatik; minél fogva a részvénytársaság feloszlata is bekövetkezett. Nem lehet feltennünk azt, hogy a részvényársulat intézői az eddigi halogadás utján a szoros felelőség alól kibúvni akarna, hisz társulat alapszabályok világosak s ez az intéző kör-kellő tudomásán is van, de ezen tudomás nélkül is a társulat iránti tisztesség eléggé megköveteli azt, hogy ügyünk végre valahára tisztába hozassék. Tartsuk tisztelőben a részvényes tagok érdekeit s jogait, s ne utaltassanak azok a törvény rendes útjára, hisz megdönthetetlenül ten áll az elv, hogy „semmit rólunk nélkülünk.“ Több részvényes tag.

Visszaemlékezés 1848-ra.

(Vége)
Az 1849-ki január 6-án tartott közgyűlés már előbb gondoskodott ilyen módokról, a miköz a Tiszavidéki táborba Kollár János szarvasi ügyvédet kiküldötte, s kinek ottani működése a „Békésvármegye 1848-49.“ című könyvének második kötetében részletesen leírva találhatók, s aki vármegyénkben nem csupán a híreket továbbította, hanem Klapka György tábornok által az akkori kormánybiztos Halassy Kázmér oldalához I. sz. huszárezredbeli főhadnagyi ranggal, tábori hadélelmező tisztül is lett kinevezve. Ily mérvű elfoglaltsága következtében a vármegyei védbizottmány még több ilyenemű hírnöki állásokat szervezett és pedig Czibakháza kiküldö Bloch (Ballagi) Mór szarvasi fő iskolai tanárt, aki rövid időn Gőrgy hadi irodájában nyert hadnagyi ranggal alkalmazást; továbbá helyébe Sipos Gábor szarvasi uradalmi mérnök és vizszabályozás főnök, majd ismét Menyhárt Alajos szarvasi lovas nemzetéri főhadnagy lettök alkalmazva. A vármegyei más irányába koronkint kiküldözgette a védbizottmány Stummer (Terényi) Lajos akkori orosházi, majd Ambrus Lajos gyulai szolgabírákat, ugy Andrássi és Kálló akkori csendbiztosokat stb.

A ki az akkori közlekedési állapotokról hallot vagy tudomással bír, az könnyen megfogja érteni azon előforduló akadályokat és nehézségeket, amellyekkel ugy az élelmi cikkek szállításánál, valamint a tábori tudósítások továbbításánál megküzdöni kellett. Akkoriban a műt csupán a pium desideriumok írott rovatában papiroson létezett. A vasut vonala csak Szolnokig terjedt s táviráda a vasutvonalon kívül seholsem állott fenn. A telefon pedig még egészen ismeretlen volt a mi volt. E mellett — mint tudjuk — rendkívül hideg volt a hóval bővelkedő tél, majd utána a váltakozó avas s rendetlen időjárás folytán a különben is tatarozatlan ország — s egyébb utakon a közlekedés csak nem lehetetlen volt. Az élelmi cikkek (kenyér, liszt, hús, bor, szüna, abrak), valamint a kívánt hadi szerek szállításakor — ember, vonóállat, szerszám —

mind jelentékenyen szenvedtek, romlottak pusztultak.

Hát a tábori tudósítások, sürgős rendeletek (hisz akkor minden sürgős volt) továbbítása miképen válmégis lehetővé? Lám a szükség — ezen nagy mester — erre is megtanított. Minden csárda, tanya vagy község praktikusan kipontoztatott, állomássá lón szervezve, s így minden kijelölt helyen két — vármegyei lovas persokutor, vagy két lovas neazetör volt készenletben felállítva, kiknek lovai folyton nyereg alatt állottak. Es a mint a főhelyről kiemenezteit első futár s rábizott paksamétával lóhalálában vágatott a legközelebbi állomásig, ottan átadta azt már készenletben levő másik lovasnak, a ki szintén rögtön indult tovább s hasonlólag lóhalálában száguldozott a másik állomásig, és így tovább, míg a paksaméta a végső állomáson rendelkezése helyére továbbítva s átadva lón.

Ez volt akkor a vármegye és vidék telegrafja. Minden expedíalt zárt levél hátán, mert mind sürgős vala, az akkor szokásos citó, citissime vagy felette sürgős szavak voltak feljegyezve s a küldemény legelőb esetben vasuti gyorsasághoz hasonlóan érkezett a címzett helyre. A védbizottmányhoz Gyulára címzett sürgönyök példái Szolnokról via Martú, Szarvas, Kenderes, Csaba, mindenütt a közben eső tanyai vagy csárdai állomások érintésével, vagy másrészi Martú, Mező-Túr, Gyoma, M-Berény, Békés és a közbenlevő állomások érintésével továbbítva eszközöb. ettel.

Munde azonban hosszabb időt vott igénybe, míg a mai napság a táviródrót vagy telefonon pár perc alatt már a czelnál vagyunk.

Az 1848-49-ik évben mindezt a lángoló hazaszeretet nagymérvű lelkesedés és a kitartás pótolni igyekezett.

Az akkori lelkesedés, hazafiaság, készség és áldozathozatal szájja meg a jelen időkben az újabb nemzedek szívét!

Élmékedjünk az 1848-49-ki nagy időről!

NYILTTÉR.

E rovatban közlöttekért non vállal felelőséget a Szerk. Nyilatkozat.

Alólított megbottrakozással hozom tudomására mindazoknak, akiket végzetük netán Ücsödre kénszerint, hogy márczius 15-ét az ottani ipartestületben ünnepeljek meg, jó lesz, ha előre ezen akaratakat és óhajukat nagytekintetű Baksa István ipartestületi elnök urnak bejelentik s alázatosan kérik, hogy a hazafias ünnepet az iparosok körében tölteni megegedje.

Rajtam ugyanis megesett, hogy több ösüdi iparos meghívására az ott rendezett ünneplyen megjelentem, s dacára annak, hogy a tekintélyes iparosok az elők-nét ajánlották, hogy ott részt vegyek, ridegen elzárkózott a jogos kérelem előtt és az iparosok ezen kérelmét hogy en ott részt vegyek visszautasította.

Az elnök urnak ezen eljárását — éppen az egyenlőség ünnepe — minősíteni alig lehet, mert az a gorombasággal határos. En pedig gorombáskodni nem akarok, de nyilvánosságra kell hoznom ezen qualificalatlan eljárását, hogy a nagy közönség itélkezzeze felette B-Szentandrason 1898. márcz. 18.

Bencsik László.

Felelős szerkesztő:

SIKES ANTAL

HIRDETÉS.

Folyó hó 21 és 22-én azaz kedden és szerdán a nánás szászok a tövecskék darabja 2 kr-rt kaphatók

Lányi Gusztávnál.

134 vk szám

1899.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX t-cz 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szarvasi kir. jbiróság 1899 v. 59/1 számú végzése által Brányi Béla szarvasi lakos Tóth Lajos és Rogozsán Jánosné szarvasi lakosok ellen 63 frt 89 kr tőke, ennek 1898 évi június hó 6-ik napjától számítandó 5% kamattal és eddig összesen 35 frt 35 kr, perköltség követele és erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 355 frtra becsült az 1899 v. 61/1 sz. v. a. a szarvasi takarékpénztár javára 150 frt tje. és Sinkovics János és Szalai Pal javára az 1899 v. 87 és 88 sz. v. a. 77 frt és 178 frt 30 kr erej felülfoglalt bútorok és egy új hintóból álló ingóságok az összes foglaltatók és felülfoglaltatók javára nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a v. 59/2 1899 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Szarvason Jókai Mór u 1255 sz. a. leendő eszközözlésére 1899-ik év márczius hó 24-ik napjának délután 3 órájára határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX t-cz. 107. §-a értelmében a legelőbbit ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX t-cz 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szarvason 1899. évi márcz hó 10: HOLCSY ARNOLD, kir, bir, végrehajtó.

Friss Erfurti
Gazdasági és konyha kerti vetemény

magvak

érkeztek

Tajber J. G.

kereskedésébe

Szarvason.

Fenti czégnél egy jó nevelésű fiú mint ta-

nancz felvétetik.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint **mészáros** üzletemben a húsarak a következők:

ÖREG MARHA:		
Paprikásnak való		44 kr. kilója.
Leves hus		48 kr. " "
Sütnivaló		52 kr. " "
FIATAL MARHA:		
Paprikásnak való		36 kr. kilója.
Levesnek való		40 kr. " "
Sütni való		44 kr. " "
SZOPÓS BORJU:		
Eleje		50 kr. kilója
Hátulja		60 kr. " "
SZOPÓS BÁRÁNY:		
Eleje		50 kr. kilója
Hátulja		60 kr. " "

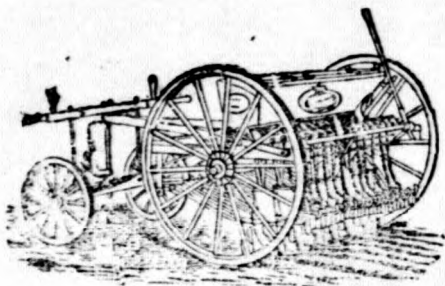
Midőn ezt a n. é. közönség tudomására hozni szerencsém van, nem mulaszthatom el, annak kijelentését, hogy minden törekvésem oda irányul, hogy jó minőségű árúval, pontos kiszolgálással oda hassak, hogy a n. é. közönség teljes megelégedését kiérdemeljem.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel
Leadvay József
mészáros.

GAZDASÁGI GÉPRAKTAR.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönség becses tudomására hozni, miként az ország szerte kitűnő hírnévnek örvendő

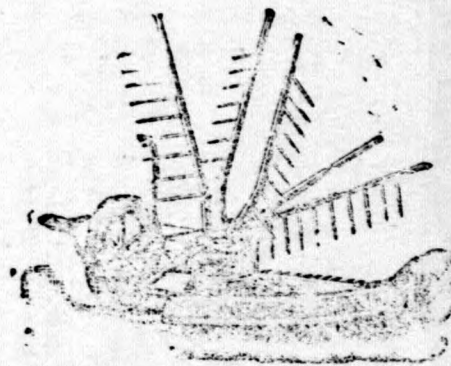

KÜHNE E.

gazdasági gépgyár

Szarvason felállított

bizományi gépraktárának

kezelésével alólított lettem megbizva, s tudatom miként bizományi üzletemben a legjobb szerkezetű s a legjobb kivitelű gazdasági gépek u. m. **Sack rendszerű mélyítő ekék, egyes és kettős ekék, szecskavágók, morzsolók, triőrök, rosták, vetőgépek, aratógépek** egyszóval mindennemű gazdasági gépek; az eredeti gyári áron kaphatók s illetve rendelhetők meg.

Miután üzletem csak is a legjobb minőségű és szerkezetű **Kühne-féle** gépeket hozza forgalomba, azon kéréssel fordulok a n. é. gazda közönséghez, miként e nemű szükségleteit nálam fedezze, biztosítván minden vevőt s megrendelőt, kifogástalan kiszolgálásról, s a legmesszebb menő kedvezményes árákról.

Szarvas 1899. február hó,

tisztelettel
Grabenheffer János,
Kühne E. gazdasági gépgyárának bizományosa.

PSEPHOFER J. vértisztító labdaccai,

ezelőtt „általános labdaccai“ név alatt, mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik joggal mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdaccai csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna.

Évtizedek óta ezen labdaccai általános elterjedésnek örvendenek és alig van család melyben ezen kitűnő háziszert készlet nem volna alálható Számtalan orvos által ezen labdaccai háziszertül ajánlatnak minden oly bajoknál, melyek rossz emésztésből és székrekedésből erednek mint **epe zavarok, majbajok kálka, vertolulások, aranyér, bél-telenség** s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak **vérszegénység** s az abból eredő bajoknál is **sápkornál** idegességből származó **fajfajásot** stb. Ezen vértisztító labdaccai estok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb gyének, de még gyermekek által is bevehetőek.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdaccai a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utánoztatnak: ennek következtében kéretik **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztító labdaccaikat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva

A számtalan hálaíratból, melyet a labdaccai fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis nehányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen labdaccaikat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani

Tisztelt Pserhofer ur! Kőln, 1883. április 30-án midőn véletlenül egy dobozot kaptam az ön kitűnő vértisztító labdaccaiból s azoknak állandó használatára csábít utánvétellel. Fogadjon ez uton is a legenyébb köszönetemet labdaccai csodálatáért. Ezen labdaccaiknak köszönöm, hogy egy gyomorhajból, mely engem már nyílt, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használatára önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferenc Kőln, Lindenthal Hirsch, Földnek mellett 1887. szept. hó 12-én. Tisztelt ur! Felkértem, miszerint az ön kitűnő vértisztító labdaccaiból s azoknak állandó használatára csábít utánvétellel. Fogadjon ez uton is a legenyébb köszönetemet labdaccai csodálatáért. Ezen labdaccaiknak köszönöm, hogy egy gyomorhajból, mely engem már nyílt, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használatára önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az ön labdaccai kezem közé kerültek; melyeknek hatását ezennel megismerem. En gyermekégyen meghűltm olyanira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni. Ezen labdaccaiknak köszönöm, hogy egy gyomorhajból, mely engem már nyílt, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használatára önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Mélyen tisztelt ur! Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én szíve-kezdik. Csak is a ön csodálatos labdaccainak köszönöm, hogy egy gyomorhajból, mely engem már nyílt, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használatára önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

A legfontosabb köszönetemet mondok ezennel önnek 60 éves nagynénem nevében. Az illető 5 évvel ezelőtt gyomorhajból s vízkörségben már életét is megunta, melyről egyebek t. le is mondták, köszönetemet kifejezem, vagyok meggyőződve, hogy ez a labdaccai csodálatára önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Bernhardi alpesi fű liqueur, Bernhard W. Otól Bro ezben 1 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykénőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és csuszos bajok, u. m. gerinczagybántalom, tagszagadás, ishiás, migraine, ideges felfűzés, fűszagadás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Angol csodabalsam, Pserhofer J. től egy üveg 50 kr.

Fagybalsam, Pserhofer J. től. Ezek óta fagyos tagokra és minden idült sebre, mint lebiztosabb szer elismerve, 1 köcsök 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Stoll-féle Kolapraeparatumok, kitűnő szer gyomor és bélbetegségeknek.

Kola elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 G) kr. együvegyliter 85 kr.

Golyvbalsam, Pserhofer J. től kitűnő szer Golyva ellen, 1 üveg 40 kr. bérmentve 65 kr.

Élet esszencia [prágai csüppek], Pserhofer J. től, megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű alésti bajok ellen kitűnő háziszert, 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Utifüvedv, Pserhofer J. től, egy állt, ismert kitűnő háziszert hurut, rekedtség, gőrsés köhögés stb. ellen, 1 üvegecske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1.50.

PSEPHOFER J. gyógyszerész, „zum goldenen Reichsapfel“ Wien, I., Singerstrasse 15.